

DIN TRECUTUL BUENOS AIRESULUI ÎN MUZEELE DE ISTORIE ALE ORAȘULUI

Petruța Burlacu

Buenos Aires, capitala federală a Republicii Argentina din 1880, este situat pe malul drept al lui Rio de la Plata. Este centrul politic, cultural și administrativ al națiunii, un important centru comercial și industrial.

În comparație cu orașele Europei, Buenos Aires este un oraș relativ tânăr. Fondat în anul 1580 este chiar printre cele mai tinere orașe din America Latină și chiar din Argentina. Puțin din această scurtă istorie se mai poate vedea încă în cartierele mai vechi ale orașului, în anumite edificii și monumente istorice. Astfel că, alături de magazine luxoase și zgârie nori din oțel și sticlă, alături de cafenele și restaurante moderne, se întâlnesc edificii ce aparțin secolului al XIX-lea și chiar unele care datează din secolul al XVIII-lea.

Cel mai mult în conservarea acestor edificii precum și a locurilor ce păstrează imaginea vechiului Buenos Aires se implică muzeul orașului. Situat în centrul orașului într-un cartier istoric, muzeul își are sediul într-o casă tradițională construită în anul 1894. Este un edificiu cu trei etaje. La parter se află o veche farmacie care păstrează mobilierul și decorațiunile originale ale anului 1900 care sunt azi în proprietatea muzeului. La primul etaj sunt sălile muzeului și birourile administrative, iar la al doilea se află cabinetul fotografic și birourile tehnice. O parte a parterului și subsolului este destinată să adăpostească colecțiile muzeului. În legătură cu acestea de remarcat este atenția pe care specialiștii o acordă recuperării oricăror obiecte pe care muzeul le pune în valoare în expoziții a căror tematică constă în redarea trecutului orașului.

Caracteristic acestui muzeu este faptul că nu prezintă o expoziție permanentă ci doar expoziții temporare, în general cam patru pe an și a căror tematică este stabilită la început de an.

Colecțiile muzeului sunt caracterizate de o mare eterogenitate și cuprind obiecte de la cele mai mici dimensiuni, ca de exemplu, un nasture sau o carte poștală până la elemente de arhitectură, de mobilier precum și cele mai diverse obiecte de viață cotidiană.

Tematica expozițiilor organizate este preponderent orientată către prezentarea vieții de zi cu zi a localnicilor, recuperării memoriei orașului, patrimoniului sau arhitectonic, valorificând și evidențiind într-un mod atractiv colecțiile muzeului.

Dintr-o listă a expozițiilor acestui muzeu sunt de amintit titluri ca „Melodii cîntate și dansate de localnici” unde se expun partituri, discuri, fonografe; „Umorul orașenilor” reprezintă un parcurs de-a lungul diferitelor generații asupra umorului grafic în oraș, iar expoziția „Un pic din toate” așa cum anunță și numele prezintă mare parte din colecțiile muzeului. Se poate vedea o reconstituire a unei brutării din secolul al XIX-lea, cu mobilier original, iluminatul public în oraș, școala, sport, modă.

Foarte interesant în activitatea acestui muzeu este că pe lângă organizarea de expoziții se implică foarte mult în conservarea și valorificarea zonelor istorice ale orașului. Astfel în unul din cele mai vechi cartiere ale orașului se organizează sub auspiciile

muzeului un târg de antichități. În fiecare duminică în acest loc din Buenos Aires, piața Dorego din San Telmo, are loc o întâlnire a artizanilor, vânzătorilor de antichități, dansatorilor de tango care oferă un spectacol în aer liber. Discuri, rochii, podoabe, cărți, lămpi, curiozități de tot felul se pot întâlni în această tradițională Ferie organizată de Muzeul orașului și care se bucura de o recunoaștere tradițională. Antice clădiri ale secolului trecut s-au transformat în pitorești restaurante și magazine. Barurile din împrejurimi își scot mesele în stradă și toată zona se populează cu cântăreți și dansatori de tango. Se organizează de asemenea și dansuri populare.

Din inițiativa muzeului, în spațiul din fața sediului acestuia, se organizează o Ferie a Artelor, care reunește pictori, gravori, desenatori, fotografi care își expun aici lucrările.

Tot în vederea păstrării memoriei locurilor, muzeul a inițiat pe cea mai veche linie de metrou din oraș, pe care mai circulă încă vagoane datând din perioada de început a acestuia în Buenos Aires, prezentarea muzeistică a unei stații așa cum arată în acel timp.

Sunt reproduse afișe publicitare și reclame, iar din loc în loc vitrine cu vestimentații și accesorii ce te introduc în atmosfera primelor decenii ale secolului XX. Și astfel trecerea dintr-o stație nouă și modernă într-una ca cea mai sus descrisă îți dă senzația unei întoarceri în timp.

În scopul popularizării istoriei orașului, în fiecare sâmbătă după amiaza, muzeul, prin directorul acestuia realizează o emisiune radio în care se tratează teme legate de trecutul orașului, obiceiurile și arhitectura acestuia.

În prezent se urmărește renovarea unor clădiri aflate alături de actualul sediu al muzeului în vederea organizării unei expoziții permanente.

În Buenos Aires există și un al doilea muzeu de istorie al orașului, intitulat „Muzeul de istorie al orașului, Brigadier general Cornelio de Saavedra. Deși activează ca o instituție separată de primul, se afla tot sub patronajul guvernului din Buenos Aires și se poate spune că aceste două muzee se completează reciproc.

Spre deosebire de cel deja amintit, acesta din urmă prezintă o expoziție permanentă, care însă acoperă o perioadă scurtă din trecutul orașului, limitându-se doar la secolul al XIX-lea.

Muzeul Cornelio Saavedra a cunoscut două etape în formarea sa. În anul 1921, ca urmare a unei donații valoroase de obiecte, din partea unui locuitor de seamă al orașului către municipalitatea din Buenos Aires, aceasta înființează Muzeul Municipal care vreme de 20 de ani a funcționat în diverse locuri din oraș neavând un sediu propriu. În decembrie 1941 se cedează ca sediu pentru muzeu, terenul și clădirea unei ferme construită în 1870 și care se află în marginea capitalei federale. Numele muzeului este dat în amintirea unuia din conducătorii luptei împotriva trupelor engleze în 1806 și pe ale cărei proprietăți se află din 1941 sediul muzeului.

Ferma deținea un imens și frumos parc cu fântâni arteziene, statui și grupuri statuare. O parte a acestui parc aparține muzeului și în el se organizează expoziții temporare în aer liber.

În ce privește colecțiile muzeului, acestea s-au constituit în urma a două donații importante.

Prima în anul 1921 și cuprinde tablouri, argintărie, podoabe, monede, iconografie, porțelanuri, arme, cărți, ceasuri, documente. Colecția are în cea mai mare parte obiecte ce datează din secolul XIX.

O a doua colecție, mai restrânsă ca prima reprezintă tot o donație care a intrat în patrimoniul muzeului în 1965, cuprinde piese de harnasament, arme, porțelanuri, tablouri.

Ambele colecții sunt expuse în cadrul expoziției de bază și cuprind atât obiecte de proveniență spaniolă cât și locală.

Ideea care stă la baza expoziției este aceea a prezentării vieții cotidiene în Buenos Aires de-a lungul secolului al XIX-lea. Sunt de asemenea ilustrate evenimente politice mai semnificative precum și cele legate de viața economică. Pe acest din urmă aspect se insistă mai puțin, dar nu pentru că nu s-ar dori ilustrarea lui ci datorită insuficienței patrimoniului muzeal.

Expoziția se desfășoară de-a lungul a opt săli. Se deschide, ca o invitație la ceai, cu o frumoasă colecție de mate (mate este numele unui arbust din ale cărei frunze se prepara o infuzie asemănătoare unui ceai. De la numele acestuia provine în prezent și numele recipientului din care se bea).

Următoarea sală ne introduce în ambientul unei serate cunoscută cu numele de „tertulia”, serată unde cunoscuții se întâlneau pentru a bea ceai, a juca cărți, biliard sau pur și simplu să discute. În continuare pe parcursul a două săli se prezintă câteva aspecte din viața economică și politică a orașului. Sunt expuse obiecte ce au aparținut unor personalități cu rol important în lupta pentru cucerirea independenței și din perioada când Buenos Airesul devine capitală a țării.

O foarte frumoasă temă este cea a modei feine și masculine în secolele XVIII–XIX. Fotografii, stampe, litografii precum și manechine costumate cu vestimentația timpului ilustrează această temă. Se pot vedea de asemenea obiecte de podoabă, accesorii, foarte atractivă fiind o colecție de peinetones (obiecte de podoabă de forma unor piepteni de dimensiuni mari și care erau în același timp și un indiciu al poziției sociale a purtătoareii).

Vitrinele în care sunt expuse obiectele sunt unitare de-a lungul întregii expoziții și par mai degrabă piese de mobilier contemporane cu exponatele.

Expoziția se încheie cu prezentarea unor colecții de monede, arme, piese de harnasament, iar în parcul muzeului o foarte reușită machetă de 15m2 reconstituie zona centrală a Buenos Airesului, locul de unde s-a pornit în formarea orașului de azi și care păstrează în sine o bună parte a trecutului argentinian.

Muzeul mai dispune de un pavilion construit în 1980 care funcționează ca depozit. Predomină aici piese de mobilier, diferite obiecte de uz casnic din perioada interbelică, insuficiente însă pentru a intra în expoziția permanentă. Colecțiile muzeului se îmbogățesc îndeosebi prin donații și în mai mică măsură prin achiziții.

Programul de vizitare, în cazul ambelor muzee este stabilit de marșea până duminica, plata biletului de intrare fiind modică, oricine putându-și permite cumpărarea unui bilet. O zi pe săptămână este liberă.

Din anul 1997, Direcția Generală a Muzeelor a pus în funcțiune un centru de computere cu scopul realizării unui Registru Unic al bunurilor culturale, care pentru prima dată în istoria orașului, se ocupă de inventarierea, identificarea și catalogarea tuturor bunurilor istorice ale Buenos Airesului. Această sarcină se realizează cu metode moderne de informatică, ceea ce permite în viitor punerea la dispoziția publicului în general, studenților, cercetătorilor, specialiștilor în special, de date exhaustive asupra patrimoniului cultural. Tehnologia utilizată face posibilă recuperarea de date prin elaborarea de cd-romuri, cataloage.

Se poate astfel facilita accesul publicului la cunoașterea a ceea ce se poate vedea într-un muzeu, căutarea autorilor și operelor dorite.

Din luna mai 1997, muzeele dispun de o pagină pe internet, actualizată la fiecare două luni cu toate noutățile expoziționale și activitățile culturale.

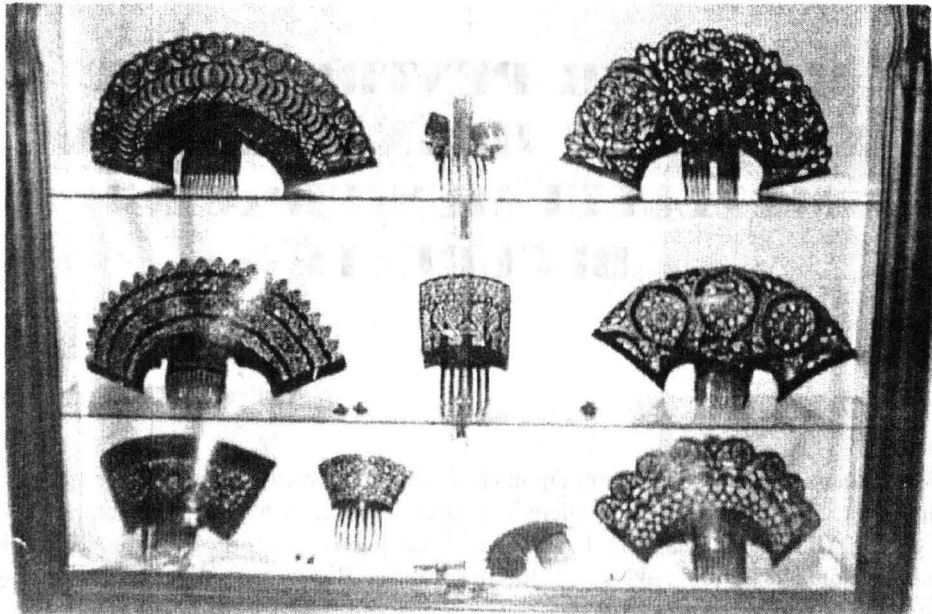
SUMMARY

About the Past of Buenos Aires, in the History Museums of the City

Buenos Aires (founded in 1580), federal capital of the Republic of the Argentine (since 1880), has its history reflected by several city museums. The Museum of Buenos Aires is housed in a 1894 traditional building, and presents almost exclusively temporary exhibitions. This museum is involved in preserving various patrimony objects and precious 8th and 19th century edifices.

A second history museum of Buenos Aires is the „Brigadier general Cornelio de Saavedra”, presenting the everyday life, during the 19th century.

The two museums are working under the care of the Government, and complete each other's activities.

Muzeul de Istorie al Oraşului Buenos Aires general „Cornelia de Saavedră

Muzeul de Istorie al Oraşului Buenos Aires general „Cornelia de Saavedră